

[Thorkil Kristensen.]

middel hertil ville være, at landene uden for de seks eller så mange af dem som muligt dannede en gruppe, sådan at de i fællesskab kunne tage forhandlingerne op med de seks. Jeg blev bestyrket i denne opfattelse af den tyske økonomiministers bekendte udtalelser om, at han ikke tror, at man nu kommer væsentligt videre ad de bilaterale aftalers vej. Men det er naturligvis meget vigtigt, at den gruppe, der nu dannes uden for de seks, i hele sit oplæg bliver forhandlingsvillig og ikke aggressiv over for de seks. Det er meget vigtigt, at man betoner, at hovedformålet netop er at få et samlet forhandlingsredskab, så man kan komme i en realforhandling med de seks og dermed forberede en samling i Europa. I den henseende er der jo sket en væsentlig forbedring i oplæggets form med forhandlingerne i Saltsjöbaden. Det må være Danmarks opgave fremdeles at arbejde i denne retning, og jeg er glad for at se, at man i Tyskland har vist forståelse for en dansk indtræden i de syv med dette formål for øje.

Men indtil videre må vi naturligvis erkende, at samgangen ikke eksisterer. Den foreløbige virkelighed er den, at i en i dag ubekendt fremtid vil vi have disse to markeder i Europa, og det første, vi skal tage stilling til, er derfor dette: hvad skal vi gøre i denne situation? Jeg tror som sagt ikke, vi kan stå udenfor i det lange løb. Jeg har nævnt den usikkerhed, der er med hensyn til en eventuel optagelse i de seks. Vi ved noget mere om de syv, vi kender hovedtrækkene i den traktat, man tænker sig at opbygge. Vi ved nogenlunde, i hvilket tempo afviklingen skal finde sted, vi kender stort set strukturen, og vi kender de særlige landbrugsaftaler — eller i hvert fald de vigtigste af dem — som for Danmarks vedkommende ville knytte sig til den generelle ordning.

Ser vi på vore specielle forhold, har vi en noget større eksport til de syv end til de seks; i fjor var den godt 25 pct. større. Den er større både for landbrugsvarer og for industriprodukter, men spørgsmålet er naturligvis ikke alene, hvad den er i dag; spørgsmålet er, hvad den vil være fremefter. Det er et af de punkter, hvor der består en usikkerhed. Hvis man dér ser

på landbrugseksporten, som jo har været dansk økonomis store vanskelighed i mange år, hvor der har været så megen beskyttelse i udlandet, forekommer det mig, at sandsynligheden taler for, at man på længere sigt bedre kan regne med et stabilt marked af forholdsvis betydeligt omfang i de syv, og da navnlig i England, end i de seks, fordi de seks jo i hovedsagen er selvforsynende med de varer, som er vore hovedeksportvarer. Det gælder også, når man bortser fra Holland, som jo er de andres leverandør. Derimod er forholdet det, at England stadig importerer en betydelig del af sit fødevarerforbrug og efter alt at dømme vil gøre det i den fremtid, vi kan overskue. Dér er derfor et større marked at få andel i, og man må jo ikke glemme, at i de seks er mulighederne begrænsede, selv for medlemslandene, for når et medlem af de seks praktisk taget ingen import har, ja, så kan jo selv medlemmer ingen eksport få dertil, sådan som vi ser det med det tyske smørmarked, som i dag er lukket også for medlemmer af de seks.

Den vurdering, jeg her anlægger, falder jo stort set sammen med den, vore landbrugskonsulenter i udlandet, særlig i Bonn og London, nylig har sendt hjem, og den hænger sammen med, at der er en væsentlig større landbrugsbefolkning i de seks end i de syv. Den totale befolkning er vel knap dobbelt så stor i de seks som i de syv, men landbrugsbefolkningen er 4 gange så stor, og der er også mere jord pr. indbygger i de seks end i de syv.

Så meget om de to markeder. Det er klart, at vi har interesse i dem begge, og ulemperne ved det, der nu sker, er, at hvis man bliver medlem af det ene område, øver man en vis forskelsbehandling mod det andet; det gælder, uanset hvilket vi går ind i. Det spiller en vis rolle i mine overvejelser, at den forskelsbehandling, vi her skal øve, er stærkere, hvis vi går ind i de seks, end hvis vi går ind i de syv, fordi vi dér binder os til for en årrække at indføre de seks landes høje toldtariffer. Det spiller også en vis rolle, at vi kan vente højere omkostninger, hvis vi går ind i de seks, dels ved at vi skal indføre det høje toldniveau, dels ved at vi formentlig skal have højere kornpriser, hvad der jo smitter af på fødevarerpriserne. Derfor tror jeg, at